

Gfv.X.30.409/2008/4.szám

A Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság a dr.Konkoly Zoltán ügyvéd ... által képviselt ... felperesnek a dr.Lukács Imre ügyvéd ... által képviselt ... I.r., ... II.r., a ... felszámoló ... által képviselt ... III.r., a Rehákné dr.Boros Ildikó ügyvéd ... által képviselt ... IV.r., a személyesen eljáró ... V.r, a dr.Moskola Csaba ügyvéd ... által képviselt ... VI.r., a dr.Lukács Imre ügyvéd ... által képviselt ... VII.r., az ifj. dr.Orbán György ügyvéd ... által képviselt ... VIII.r. és a személyesen eljáró ... IX.r. alperes ellen kártérítés és járulékaik megfizetése iránt a Veszprém Megyei Bíróság előtt 1.P.20.241/2005. számon indult és a Győri Ítéltábla 2008. április 23-án kelt Pf.IV.20.314/2007/7. számú jogerős ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.314/2007/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. és II.r. alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 240.000,- (Kettőszáznegyvenezer) Ft, a VII.r. alperesnek 70.000,- (Hetvenezer) Ft Áfát is magában foglaló felülvizsgálati perköltséget.

A felperes költségmentessége folytán le nem rótt 911.274.- (Kilencszáztizenegyezer Kettőszázhetvennégy) Ft felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes és az I. és II.r. alperes tagsága mellett működő B. Kft. (továbbiakban: kft.) között 2000. november 3-án szerződés jött létre, melyben a kft. vállalta, hogy a felperes számára 1 db 2,5 tonna össztömegű tetszőleges nyugati gyártmányú nemzetközi fuvarozásra alkalmas Euro II. motoros tehergépjárművet szerez be, maximum 6,5 millió Ft + Áfa vételáron a felperes általi megvételre. Felperes vállalta 3 millió Ft előleg kifizetését, további összeg lízingelés útján történő biztosítását. Az előleg megfizetéséhez felperes 3 millió Ft hitelt vett fel, amit a kft. részére átutalt. A kft. 2000. december 7-én beszerezte az IVECO 75E 14 típusú gépjárművet 3.375.000,-Ft vételárért, mely Euro I. motorral rendelkezett. Az ilyen paraméterű gépjármű nemzetközi fuvarozásban nem vehet részt. Az I. r. alperes, a kft. ügyvezetője a beszerezett gépjárművet olyanként mutatta be a felperesnek, mint ami megfelel a 2000. november 23-án megkötött szerződésben foglaltaknak. A felperes azonban nem próbálhatta ki a gépjárművet, forgalmi engedélyét sem kapta meg. A hátralékos vételár lízing finanszírozásához az V.r. alperes tovább eladási céllal a kft.-től megvásárolta a gépjárművet és 2001. január 5-én számlát állított ki 6.875.000,-Ft vételárrol.

A felperes 2001. január 8-án kötött lízingszerződést lízingbevevőként a IV. r. alperessel, mely cégre az V.r. alperes átruházta a tehergépjármű tulajdonjogát. A szerződés szerint az első lízingdíj 3.365.000,-Ft volt, továbbá a felperes 135.000,-Ft hitelbírálati díjat is fizetett. A felperes kamattal növelve 36 havi részletben havi 115.139,-Ft-ot vállalt visszafizetni.

A felperes 2001. elején vette át az I.r. alperestől a gépjárművet, amikor azonnal észlelte, hogy az nem Euro II. motorral rendelkezik. Ennek ellenére 2001. márciusától 2002. februárjáig nemzetközi fuvarozást tudott vele végezni.

A felperes az I.r. alperestől kérte a vételár visszafizetését, aki ezt megtagadta. Felperesi előadás szerint felajánlotta azonban a felperesnek, hogy a tehergépkocsi vételárába beszámítandó ingyen átruház a felperesre egy Opel Astra gépkocsit és a felperes gépjárműveit ingyen szervizeli. Ebben az időben a kft. tulajdonát képezte egy Opel Astra gépkocsi, melyet a kft. részben hitelre vásárolt. A gépkocsit a kft. átruházta a VII.r. alperesre, mely 2001. április 6-án 1.400.000,-Ft + Áfa, vagyis 1.750.000,-Ft vételárért eladta a felperesnek. A vételár finanszírozására a felperes a VI.r. alperestől 1.000.000,-Ft hitelt vett fel. A hiteltőként a VI.r. alperes a VII.r. alperesnek utalta át 2001. április 5-én, és 2001. április 11-én kifizette a kft.-nek. A felperes 2001. április 11-én 750.000,-Ft takarékszövetkezeti személyi kölcsönt vett fel, melyből 2001. május 2-án az I.r. alperes folyószámlájára, annak kérésére 700.000,-Ft-ot fizetett be. Ebből a kft. 2001. május 3-án kiegyenlítette a felperesre átruházott gépkocsit terhelő 710.053,-Ft kölcsöntartozást. Felperesi előadás szerint az ingyen átruházni vállalt gépkocsira a

felperes azért vett fel 1.000.000,-Ft hitelt, mert az I.r. alperes ilyen nagyságú kölcsönt kért tőle. Az I.r. alperes utóbb közölte, hogy a gépjárműre vonatkozóan lízingtartozás van, ugyanarra a gépjárműre két lízing, vagy hitelszerződés megkötése bűncselekmény, ezért a felperestől kérte a lízinghátralék kiegyenlítését. A felperes ennek teljesítéseként vett fel 750.000,-Ft takarékszövetkezeti kölcsönt és abból 700.000,-Ft-ot átadott az I.r. alperesnek, míg a VII.r. alperesnek - számla ellenére - 750.000,-Ft vételár előleget ténylegesen nem fizetett meg.

A tehergépkocsira megkötött lízingszerződést a IV.r. alperes a lízingdíj meg nem fizetése miatt 2003. november 12-én azonnali hatállyal felmondta. A felmondás napján a felperes ossztartozása 890.828,-Ft volt. A felperes 2003. december 30-án a tehergépkocsit a IV.r. alperes megbízottjának az V.r. alperesnek adta át értékesítésre. Az V.r. alperes, mivel a gépjárművet hosszabb ideig nem tudta értékesíteni, jelezte a felperesnek, hogy az is lehetséges, ha a felperes, vagy egy általa hozott vevő gépjárművet vásárol, akkor a vételárba a tehergépkocsit beszámítják. A felperes ismerőse D. E. egy Suzuki Baleno típusú gépkocsit választott ki, mely nem az V.r. alperes, hanem a VIII.r. alperes (beltagja a IX.r. alperes) megbízójának, S. K. a tulajdona volt. A tehergépkocsi és a Suzuki személygépkocsi csereügylete lebonyolításaként a IX.r. alperes vállalta a tehergépjármű hátralékos lízingdíja (890.828,-Ft) IV.r. alperes részére történő kifizetését. A IV.r. alperes a felperessel kötött lízingszerződéshez kapcsolódóan 108.209,-Ft késedelmi kamatot elengedett. A IX.r. alperes a felperest terhelő hátralékos lízingdíjat 2004. május 26-án kifizette, mellyel a tehergépkocsi tulajdonjoga a felperesre szállt.

A felperes 2004. május 31-én a tehergépkocsit 1.190.000,-Ft vételárért átruházta a VIII.r. alperesre. A VIII.r. alperestől a hátralékos lízingdíjra tekintettel 290.000,-Ft-ot kapott. Ezt a felperes kölcsön adta D. E., aki saját erőként használta fel a házastársa általi gépkocsi vásárlásnál. A VIII.r. alperes elvégeztette a tehergépkocsi eredetvizsgálatát, kijavította, levizsgáztatta, majd 1.875.000,-Ft-ért értékesítette az V.r. alperesnek. Az V.r. alperes átruházta a IV.r. alperesre, mely 1.875.000,-Ft vételáron lízingbe adta egy zalaegerszegi cégnek. Felperesi kereset szerint a VIII.r. alperes ezen ügylettel 695.000,-Ft kárt okozott felperesnek, mert nem tartotta be a képviselője, a IX.r. alperes által kötött azon megállapodást, hogy a tehergépkocsi újra értékesítéséből származó hasznával a felperessel elszámol.

Felperes keresetében egyrészt az I-II.r. alperest 15.187.890,-Ft kártérítés és járulékai, az ezen összegből I. és II.r. alperessel egyetemlegesen III.-IV., V.r. alperest 14.685.282,-Ft kártérítés és járulékai, másrészt I., II., III., VI. és VII. r. alpereseket 2.863.857,-Ft kártérítés és járulékai, harmadrészt IV., V., VIII. és

IX.r. alperest egyetemlegesen 695.000,-Ft kártérítés és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Felperes keresete jogcímeként hivatkozott arra, hogy:

a) tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta:

- a IV. és V.r. alperes atekintetben, hogy a tehergépkocsi nem Euro II. motoros, valamint a vételár eltúlzott,
- a VI., VII.r. alperes atekintetben, hogy az Opel Astra gépkocsi zálogjoggal, vételi joggal, elidegenítési és terhelési tilalommal terhelt,
- az V., VIII.r. alperes atekintetben, hogy a tehergépkocsi értékesítése a Suzuki gépkocsiba történő beszámítással történt,

b) a Ptk.200.§ /2/ bekezdésébe ütközik a

- a 2000. november 23-án megkötött szerződés,
- a 2001. január 8-án kelt lízingszerződés,
- a 2001. március 29-én kelt hitelszerződés (I. és VII.r. alperest nem tájékoztatta, hogy nem lízing, hanem kölcsönszerződésről van szó, az átruházott gépkocsit biztosíték terheli, hogy a felperes magasabb vételáron vásárolt, mint amennyiért azt a kft. megszerezte),

b) a Ptk. 202.§-ába ütközik a 2001. január 8-án kelt lízingszerződés, mivel a tehergépkocsi valóságos értékénél magasabb vételáron került értékesítésre,

c) a 2001. január 8-án kelt lízingszerződés és a 2001. március 29. napján kelt hitelszerződés megkötésekor felperest megtévesztették, az I.r. alperessel szembeni büntető feljelentéssel gyakorolta a felperes megtámadási jogát,

d) a hibás teljesítésre tekintettel a lízingszerződéstől és a hitelszerződéstől a Ptk.306.§-a alapján eláll,

e) az I. és II.r. alperes felelősségének jogcímeként arra hivatkozott, hogy az alperesek a kft. tagjaiként visszaéltek a korlátolt tagi felelősségükkel (1997. évi CXLIV.tv. 56.§ /3/ és /4/ bekezdés),

f) a III.r. alperes azért tartozik helytállni, mert ügyvezetője, az I.r. alperes a büntető eljárás során kötelezettséget vállalt a kft. tartozásainak rendezéséért.

Az I. r. alperest jelentős kárt okozó csalás büntettének elkövetése miatt jogerősen elítélték. A büntető bíróság kötelezte az I.r. alperest felperes javára 2.812.500,-Ft és annak 2001. január 8. napjától járó kamatai megfizetésére, egyéb igényét a törvény egyéb útjára utasította. A jogerős ítélet szerint az I.r. alperes felperest tévedésbe ejtette, amikor a tehergépkocsiról azt

állította, hogy Euro II. motorral rendelkezik, s ezzel 2.812.500,- Ft kárt okozott a felperesnek, mely nem térült meg. (A tehergépkocsi 6.875.000,-Ft-os vételára túlzott volt, az ügylet idején annak forgalmi értéke 4.062.500,-Ft-t tett ki).

A kft.-t 2004. április 9-én törölték a cégjegyzékből, a felperes a felszámolási eljárás során hitelezőként nem jelentkezett be. A III.r. felperest 2001. április 4-én jegyezték be a cégjegyzékbe.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A Veszprém Megyei Bíróság 2007. július 3-án kelt ítéletében a felperes keresetét elutasította, rendelkezett a perköltség viseléséről. Ítélete indokolásában kifejtette, a felperes és a kft. között 2000. november 23-án megbízási szerződés jött létre, amelyet a kft. hibásan teljesített. Az V.r. alperes alkalmazottjának K. L. a tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy a felperes maga kereste fel az V.r. alperest a lízingszerződés megkötése érdekében. A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII.tv. (Hpt.) 2. számú melléklete I/11. pontjának a megkötött lízingszerződés megfelelt, a szerződés nem tartozik az Ottawa-i Unidroit Egyezmény hatálya alá, mivel a szerződést kötő felek telephelye ugyanazon tagállamban van. Hibás teljesítés miatt a lízingbe adó IV.r. alperes nem felelhet a felperes felé, a felperesnek a szállító V.r. alperessel szemben lehet igénye. Az V.r. alperes azért nem tartozik helytállni, mert a tehergépkocsit a felperes maga választotta ki, a vételárát a kft. és a felperes alakította ki. A IV.-V.r. alperest tájékoztatási kötelezettség a gépjármű műszaki állapotára, forgalmi értékére nézve nem terhelte. A hibás teljesítéssel összefüggésben úgy értékelte, hogy IV.r. alperes a tehergépkocsi kiválasztásában, átvételében szerepet nem vállalt, így a hibákról nem szerezhett tudomást, mulasztás nem terhelte. Mivel a lízingbe adott gépjármű kiválasztása során a felperes járt el, és bízta meg a IV.r. alperest a kiválasztott lízingtárgy megvásárlására, a lízing ügyletnél az V.r. alperes nem minősül a IV.r. alperes lízingbe adó teljesítési segédjének, ezért a magatartásáért a IV.r. alperes nem felelhet. A felperes V.r. alperessel szemben szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint érvényesíthetett igényt, az V.r. alperes csak saját magatartásáért felelhet, nem tartozik helytállni a kft. magatartásáért. A IV-V.r. alperessel szemben a felperes kártérítési igényt azért sem érvényesíthet, mert a felperes a teljesítést a szerződésszegésről tudva elfogadta, jogfenntartó nyilatkozatot nem tett, több mint egy éven át, használta a gépjárművet és csak ezt követően fordult igénnyel az I.r. alpereshez. A 2001. január 8-i lízingszerződés uzsorás jellegét nem látta megállapíthatónak.

A felperesre átruházott Opel Astra gépjárművel összefüggésben nem látta bizonyítottak, hogy a felperes és az I.r. alperes között megállapodás jött volna létre a gépjármű ingyenes átruházása tekintetében. A felperes a gépkocsit a VII.r. alperestől szerezte. A felperes és a VII.r. alperes között létrejött adásvételi szerződés nem ütközött a Ptk.114.§ /3/ bekezdésébe.

A VI.r. alperessel 2001. március 29-én megkötött hitelszerződést vizsgálva úgy értékelte, hogy a felperest senki sem tévesztette meg. Nem találta alaposnak a felperes arra történő hivatkozását, hogy a szerződést nem olvasta el. Megállapította, hogy VI.r. alperes az Opel vételárát képező 1.000.000,-Ft hitelt a VII.r. alperesnek átutalta, mely azt kifizette a kft.-nek. A vételár fennmaradó 750.000,-Ft-os részletének megfizetését pénztárbizonylat és előleg számla igazolta. A felperes által az I.r. alperesnek átadott 700.000,-Ft-al kapcsolatban azt állapította meg, hogy ezzel fizette ki a kft. az O. B. H. Rt.nél fennálló hátralékot. Megítélése szerint felperes nem bizonyította, hogy a fenti összeg visszafizetésére akár a kft., akár az I.r. alperes kölcsön jogcímén köteles lenne.

Bizonyítottság hiányában nem találta megállapíthatónak az I. és II.r. alperes felelősségét az 1997. évi Gt. 56.§ /3/ és /4/ bekezdése szerint a kft. tartozásáért.

Az I.r. alperes a büntető eljárás során tett vallomását úgy értékelte, hogy az tartozás átvállalásnak nem tekinthető.

Nem találta bizonyítottnak, hogy a IX.r. alperes által képviselt VIII.r. alperes megállapodott volna a felperessel abban, miszerint a tehergépkocsi újraértékesítéséből keletkező hasznót a ráfordított összegek levonásával a VIII.r. alperes a felperesnek kifizeti.

A felperes elállásával kapcsolatos kereseti kérelemre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Ptk. 319-323.§-ai alapján elállni csak a még meg nem szűnt szerződéstől lehet, azonban a perbeli szerződések már megszűntek a kereset benyújtásakor.

Az elsőfokú bíróság rámutatott továbbá arra, hogy a szerződés megtámadására nem alkalmas a büntető feljelentés.

A Győri Ítéltábla 2008. április 23-án kelt ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rendelkezett a perköltség viseléséről. A felperesi fellebbezés folytán a tényállást azzal korrigálta, hogy az Opel Astra gépkocsit a VII.r. alperes részére történt átruházásakor elidegenítési és terhelési tilalom nem terhelte csak vételi és zálogjog.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a 2000. november 23-i szerződés megbízási szerződés volt, a szerződés teljesítésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem állapította meg, hogy a

felperes a gépjármű átadása előtt a gépjárművet megismerhette, csak azt, hogy közölte a felperessel a tehergépkocsit beszerezte. K. L. tanúvallomása alapján helytállóan állapította meg tényként az elsőfokú bíróság, hogy a felperes kereste fel az V.r. alperest a lízingszerződés megkötése céljából. Az V.r. alperes megkeresése, valamint a választott lízing konstrukció, illetve a 2001. január 8-án kelt lízingszerződés alapján felperesnek tudnia kellett arról, hogy a lízingbe adás érdekében V.r. alperes, majd a IV.r. alperes megszerezte a lízingelt gépjármű tulajdonjogát.

A 2001. január 8-i lízingszerződés megítélése szempontjából annak volt jelentősége, hogy a IV.-V.r. alperesek között létrejött visszavásárlási szerződésben milyen vételár összeg szerepelt, mely a IV.r. alperesnek járó lízingdíj megtérítését szolgálta a szerződés megszűnésének esetére.

Helytállónak találta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy nem bizonyosodott be, miszerint a kft. nevében az I.r. alperes ingyenesen vállalta a gépjármű átruházását a felperesre. Ebből következően a felperes visszterhesen adásvételi szerződés útján szerezte meg az Opel gépkocsi tulajdonjogát. Nincs jelentősége, hogy a VII.r. alperes milyen vételárért szerezte meg a kft.-től a gépjármű tulajdonjogát, egyébként is csak a felperes és a VI.r. alperes között 2000. március 9-én létrejött hitelszerződés lebonyolítása miatt vált a gépkocsi tulajdonosává. A VII.r. alperes az 1.000.000,-Ft hitelösszeget a kft.-nek kifizette.

Osztotta az elsőfokú bíróság véleményét, miszerint az, hogy a tehergépkocsi újraértékesítésére és a Suzuki gépkocsi megvásárlására mikor került sor, azért nem releváns, mert a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az újraértékesítésből eredő vételártöbblet milyen arányú megosztásában állapodott meg a IX.r. alperes által képviselt VIII.r. alperessel.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi értékelését az alábbiakkal egészítette ki.

- 1) A IV. és V.r. alperes között létrejött pénzügyi lízingszerződés konstrukciója folytán nevezettek a felperes által finanszírozásra kiválasztott tehergépjármű tényleges tulajdonságairól, ügyletkori forgalmi értékéről a 2000. november 23-i szerződésben meghatározott feltételekről nem szereztek tudomást. A IV.r. alperes a felperes által megjelölt lízingtárgy tulajdonjoga megszerzését a korábbi tulajdonos kft.-vel kialakított, a felperesi saját erővel csökkentett megfinanszírozását vállalta. Az V.r. alperes csak a lízingügylet lebonyolításában volt a IV.r. alperes teljesítési segédje. A IV.-V.r. alperesek nem szereztek tudomást a 2000. november 23-i szerződés tartalmi elemeiről, így arról sem, mire kívánja a gépjárművet a felperes hasznosítani. A IV. és V.r. alperes közötti visszavásárlási szerződésben szereplő vételár a hátralékos lízingdíjhoz kapcsolódott.

- 2) Az elsőfokú bíróság felperes „jogellenes károkozás” címén előterjesztett keresetét helyesen bírálta el a Ptk.310.§-a alapján. Helyesen állapította meg, hogy a IV.-V.r. alperes a kft. szerződésszegéséért nem felel. A lízingszerződés megkötése során úgy jártak el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.
- 3) A 2000. november 23-i megbízási szerződés, valamint a 2001. január 8-i lízingszerződés a Ptk.200.§ /2/ bekezdése alapján nem semmis arra tekintettel, hogy a megbízási szerződést a kft. már eredetileg sem kívánta teljesíteni. A büntető ítéletben megállapított csalás büntette megtévesztésnek minősül, mely megtámadási ok. Az egy éves határidő, mely a tehergépkocsi átvételekor megkezdődött a kereset benyújtásakor eltelt. A szerződés megtámadása egyoldalú címzett jognyilatkozat, a büntető feljelentés annak nem tekinthető, egyébként is a feljelentés megtételére a megtámadási határidő leteltét követően került sor. A büntető eljárás ezért a megtámadási határidőt sem nem nyugtatta, sem nem szakította meg.
- 4) Az Opel gépkocsira nem volt kikötve elidegenítési és terhelési tilalom. A gépkocsi felperes részére történő értékesítések a kikötött vételi jog és zálogjog nem akadályozta az értékesítést, így az ügylet nem volt semmis.
- 5) A Ptk. 202.§-a szerint az uzsorás szerződés semmis, ugyanakkor a felperes nem adta elő, hogy a 2001. január 8-án kelt lízingszerződést felperessel megkötő IV.r. alperes, illetve megbízottja az V.r. alperes milyen felperesi hátrányos helyzet kihasználásával kötötte meg a szerződést. A IV.-V.r. alperesek a korábban kifejtettekre tekintettel a lízingtárgy tényleges forgalmi értékét nem ismerhette.
- 6) A 2001. január 8-án kelt lízingszerződés a IV.r. alperes 2003. november 2-i felmondásával, a 2001. március 29-i hitelszerződés 2004. március 29-én, vagyis a kereset benyújtása előtt megszűnt. A már megszűnt pénzügyi lízing- és hitelszerződésektől a felperes nem állhat el azok hibás teljesítésére hivatkozással. A felperes azt előadta, hogy a kft. a gépjármű átruházására vonatkozó szerződéseket milyen okból szegte meg, arra viszont nem tett előadást, hogy az ügyleteket finanszírozó IV. és V.r. alperes milyen kellékhibákkal teljesítette a finanszírozási szerződéseket. Egyébként is kellék szavatossági felelősség dolog szolgáltatását vállaló kötelezetteket terheli.
- 7) Az Opel gépjármű értékesítésével összefüggésben a másodfokú bíróság hangsúlyozta, a gépjármű tulajdonjogának megszerzéséhez nem szükséges a szerződés írásba foglalása a tulajdonjog nyilvántartásba történő bejegyzése. Egyértelműen megállapítható volt, hogy a kft.-től a VI.r. alperes megszerezte az Opelt, a VI.r. alperestől pedig a felperes. Felperes nem tudta bizonyítani, hogy az Opelt ingyenesen

szerezte, így további általa kért iratok beszerzése szükségtelen volt. Felperes az első fokú eljárásban kölcsön címén az I.r. alperessel szemben keresetet nem terjesztett elő, a keresetváltoztatás tilalma miatt ilyen jogcímen az I.r. alperes igényt nem érvényesíthet.

- 8) Az 1997. évi Gt. 56.§ /3/ és /4/ bekezdése szerinti felelősség átviteli szabályok alkalmazásának feltétele, hogy a felperes bizonyítsa a kft.-vel szemben milyen összegű és jogcímű követelést érvényesít, mely azért hiúsult meg, mert az I. és II.r. alperes a vagyont elvonta. Ugyan a kereset szerint a felperes igényt érvényesített a kft.-vel szemben 3.000.000,-Ft erejéig, ezt az igényét nem tartotta fenn, a kft. elleni felszámolási eljárásban nem érvényesítette, így hiányzik a társasággal szembeni követelés, melynek kielégítését az I. és II.r. alperes csalárd eljárásaival megghiúsította. Önmagában az I.r. alperes által elkövetett bűncselekmény nem igazolja, hogy az I.r. alperes a kft. vagyonát elvonta volna.
- 9) A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy az I.r. alperes vádlotti vallomása nem minősül a III.r. alperes által tett tartozásátvállalásnak. A felperest jogerős ítélet kötelezte a III.r. alperes által végzett gépjármű javítása költségeinek megfizetésére. Ez kizárja annak megállapíthatóságát, hogy a III.r. alperes ingyen vállalta volna a felperesi gépjárművek javítását.
- 10) A VIII.r. alperes nevében megbízottként járt el IX.r. alperes, amit D. E. vallomása igazol. A Suzukira az adásvételi szerződés S. K. eladó és D. E. között jött létre. A IX.r. alperes a tehergépkocsira fennálló 890.000,-Ft-os hátralékos lízingdíjat 2004. május 26-án a IV.r. alperesnek megfizette. A felperes VIII.-IX.r. alperesekkel szemben a teljes árkülönbözetet követelte (695.000,-Ft-ot). Ezt leszállította a felperesnek járó különbözet megosztására, de annak arányára semmiféle támpontot nem nyújtott.

Felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset szerint az alperesek marasztalását, másodlagosan legalább az I.r. alperes marasztalását, harmadlagosan mindkét fokon eljáró bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását kérte.

I. Felperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a teljes körű bizonylati dokumentáció hiányában, azok ismerete nélkül állapították meg a perben eljáró bíróságok a tényállást, megfosztották a felperest a bizonyítás lehetőségétől, rendelkezésre álló dokumentumokat figyelmen kívül hagytak, a dokumentumok hitelességét nem vizsgálták.

2004. szeptemberben derült ki a felperes számára, hogy a lízingszerződés szerinti szállító az V.r. alperes, és nem a kft. volt. A per során derült ki, hogy VIII.r. alperes nem volt megbízva

a Suzuki értékesítésével, a tehergépkocsit nem számította be, az újabb lízingbevevőt nem a VIII.r. alperes szerezte. K. L. tanúvallomását nem lehet elfogulatlannak tekinteni. Nem vizsgálták a perben eljáró bíróságok IV. és V.r. alperesek közötti lízing lebonyolításának szabályszerűségét, beleértve a VIII.r. alperessel kapcsolatosakat is.

Az I.r. alperes büntető és polgári jogi kártérítési felelősségét megállapították, így az I.r. alperessel szemben jogerős „közbenső ítélet” született, így az I.r. alperessel szembeni kereset elutasítás jogszabálysértő.

- A) A másodfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az Opel Astra gépkocsit a VII.r. alperesre történő átruházásakor elidegenítési és terhelési tilalom nem terhelte.
- B) Tévesen minősítette a 2000. november 23-i szerződést a másodfokú bíróság megbízási szerződésnek. A gépkocsit a saját nevére és számlájára vásárolta meg a kft., a vételár (3.375.000,-Ft) volt. Az adott esetben az történt, hogy a kft.-nek nem állt rendelkezésre a felperes által igényelt áru, a saját nevére, számlájára vásárolta meg a megrendelő részére történő eladás céljából és a felperestől előleget vett fel.
- C) A másodfokú bíróság kizárólag K. L. vallomását fogadta el, amely szerint a felperes kereste meg az V.r. alperest a lízingszerződés megkötése céljából. A bíróságok azon megállapítása miszerint a felperesnek tudnia kellett arról, hogy az V.r. alperesnek a gépkocsit meg kell vásárolnia megalapozatlan. E megállapításnak ellentmond az I.r. alperes tanúvallomása, valamint az, hogy a felperesnek a konkrét gépkocsiról ismerete nem volt. Az I.r. alperesnek meg kellett keresnie az V.r. alperest, szorosán együtt kellett működniük, fel kellett mérniük a gépkocsi állapotát, az V.r. alperesnek tudnia kellett a felperes és a kft. közötti szerződés feltételeiről. Az V.r. alperes 2000. decemberében a gépjárművet felmérte, tisztában volt valóságos értékével. Ekkor V.r. alperesnek be kellett volna tartania a IV.r. alperessel fennálló megállapodásait. Ezért szükséges lett volna a belső szabályzó dokumentumok becsatoltatása. A visszavásárlási ár a visszavásárlási szerződésben a Ptk.374.§ /3/ bekezdése első fordulatával ellentétes. A visszavásárlási ár az eredeti árat jelenti, V. és IV.r. alperesek azonban nem 6.875.000,-Ft-ot vettek alapul, hanem 3.375.000,-Ft-ban határozták meg a gépkocsi árát, melyből az Áfát előre levonták. Az V.r. alperes határozottan állította, hogy a felperes által fizetett 3.000.000,-Ft előleget az I.r. alperes átadta részére, a felperes további 500.000,-Ft előleg befizetésével együtt, majd továbbadta a IV.r. alperesnek. Összesen 3.500.000,-Ft-ot az I.r. alperesnek, 3.375.000,-Ft-ot pedig az V.r. alperesnek fizetett meg, aki azt továbbutalta az I.r. alperesnek. A IV.-V.r. alperes arra kifejezetten nem is

hivatkozott, hogy a visszavásárlási szerződés a lízingdíj megtérülését szolgálja.

A tehergépkocsit a felperes az I.r. alperestől kapta meg, ekkor már fizetési késedelembe volt, I. és V.r. alperes kihasználta felperes szorult anyagi helyzetét, kényszerhelyzetbe hozta, mely anyagi romlását idézte elő. Ezért is indítványozta a felperes, hogy az alperesek a hiteles pénzügyi, számviteli, könyvelési dokumentumokat csatolják be, igazolják hogyan zajlott az V.r. alperes és a kft. között a gépkocsi megvásárlására vonatkozó megállapodás.

D) Felperes sérelmezte, hogy a perben eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a büntető ítélet alapjául szolgáló tényállításokat, hogy az I.r. alperes nemcsak ingyen ajánlotta fel azokat, hanem 1.000.000,-Ft kölcsönt kért, és ő javasolta, hogy lízingelje a felperes a gépkocsit. Felperes hangsúlyozta, a hitel felvételéhez és lebonyolításához nem volt szükség arra, hogy VII.r. alperes az Opelt továbbadásra megvásárolja. A perbeli lebonyolítás célja, hogy leplezve legyen az 1.000.000,-Ft-os kölcsön és az ingyenesség. Felperes keresetében egyértelműen előadta, hogy 1.750.000,-Ft kölcsönt adott az I.r. alperesnek és azt felperes keresetében visszakövetelte.

E) A másodfokú bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy VIII.r. alperes értékesítette a Suzukit úgy, hogy a teherautót részben beszámította a Suzuki vételárába. A VIII.r. alperesnek ténylegesen a Suzuki értékesítéséhez a teherautó beszámításához nem volt köze. A VIII.r. alperes okmányokkal nem igazolta, hogy a hátralevő lízingdíj a cég pénzből lett kifizetve, a Suzukit megvásárolta volna értékesítés céljából. A VIII.-IX.r. alperes tevékenysége, magatartása, az V.r. alperessel szemben ténylegesen arra irányult, hogy a felperest megtévesszék, szorult helyzetét kihasználják, és a felperest megkárosítsák. A meghamisított adásvételi szerződés semmis. A bíróság a szükséges dokumentumokat nem szerezte be, tévesen, iratellenesen jutott arra a megállapításra, hogy a VIII.-IX.r. alperes ténylegesen és legalisan működött közre a Suzuki és a teherautó értékesítésében, beszámításában.

A másodfokú bíróság ugyan megállapította, hogy volt megállapodás a többlet vételár megosztásában, ha azonban az arány kétséges, legalább a felét a felperes részére meg kellett volna ítélnie. Tévedett a másodfokú bíróság akkor is, amikor azt állapította meg, hogy VIII.r. alperes készítette fel a gépjárművet a műszaki vizsgára.

Az 1.) ponttal kapcsolatban a felperes hangsúlyozta a lízingszerződés vagy létre sem jött, vagy semmis. A IV. és V.r. alperes tudomást szerzett a tehergépkocsi tulajdonságairól. Felperesi álláspont szerint a perbeli lízingszerződés egyrészt egy

hitelezési forma, másrészt egy adásvételi szerződés sajátos módja, bérleti, használati szerződéssel kombinálva oly módon, hogy a lízingbe vevő visel minden kockázatot. A részletes tájékoztatást az eladó, a bérbe adó is köteles megadni a bérelt tárgyról, a perbeli esetben a kockázatot a lízingbe vevőnek úgy kell viselnie, mintha azt azonnal megvette volna, és tulajdonába került volna. A Ptk. vonatkozó szabályai egyértelműen előírják a tájékoztatási kötelezettséget, ha azt elmulasztják, annak következményeit viselni kell. A IV. és V.r. alperesek, mint szakcégek pontosan tisztában voltak a tehergépkocsi értékével. A perbeli lízingszerződés részét képezi a „szállítói nyilatkozat”, melyet a felperes nem kapott meg. Nincs szállítási szerződés a IV. és V.r. alperes a szerződésszegésért való felelősségüket jogellenesen zárták ki, emiatt a lízingszerződés semmis.

2.) Az V.r. alperes kártérítési felelőssége fennáll, mert nem úgy járt el ahogy az adott helyzetben egy szakcégnak el kell járnia, a IV.-V.r. alperesek eltitkolták felperes előtt, hogy milyen paraméterű gépkocsiról szól a szerződés.

3. és 5.) A perbeli ítéletek tévesek, megalapozatlanok atekintetben is, hogy a lízingszerződést a Ptk.200.§ /2/ bekezdése, valamint 202.§-a alapján nem mondták ki semmisnek. Az alperesek a felperes konkrét ismereteinek hiányát a feljük fennálló teljes bizalma kihasználásával kötötték meg a lízingszerződést, mely a felperes elvárásának nem felelt meg és feltűnően nagy értékkülönbséget tartalmazott.

6.) A lízing- és hitelszerződéstől akkor is el lehet állni hibás teljesítésre hivatkozással, ha a szerződés teljesezésbe ment.

8.) A kft. felszámolásáról felperes csak 2004. március 30-i tárgyaláson szerzett tudomást, így nem volt lehetősége igénye érvényesítésére a felszámolási eljárás során. Felperes kérte a II.r. alperes személyes meghallgatását, aki tudott volna olyan tényekkel szolgálni, mely alkalmas az I. és II.r. alperes vonatkozásában a felelősség átvitel szabályainak alkalmazására, nyilatkozni arról is mi történt a felperes által átutalt 3.000.000,-Ft előleggel, az V.r. alperes által átutalt 3.375.000,-Ft-al, illetve a VII.r. alperes által felvett 1.000.000,-Ft-al.

9.) Az I.r. alperes vádlotti vallomása nem egy konkrét ügyre vonatkozik, hanem a kft. minden tartozásának átvállalására.

10.) A Suzuki eladásával kapcsolatban a bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes vitatta volna a hátralékos lízingdíj kifizetését. A felperes a IX.r. alperest hatalmazta fel, hogy helyette és nevében fizesse ki a hátralékos lízingdíjat. A VIII.r. alperes nem bizonyította, hogy a hátralékos lízingdíjat a cég pénzből fizette be, s a Suzuki vételárába beszámította volna a tehergépkocsit. A beszámításhoz a Suzukit meg kellett volna vásárolnia, de sem az V., sem a VIII.r. alperes nem nyilatkozott arról, hogy a Suzukival kapcsolatos hitelt a banknak megfizette. A VIII.r. alperes nem igazolta hitelt érdemlően, hogy az

újraértékesítési árat a cég megkapta-e, de az V.r. alperes sem igazolta, hogy a vételárat miként és kinek fizette ki, ezért a felperes a teljes különbözetet igényli.

Az I., II. és VII.r. alperes a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását indítványozta. A többi alperes nem tett észrevételt.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság a rendkívül szerteágazó ügyben álláspontját a felülvizsgálati kérelemben szereplő sorrendben fejti ki az alábbiak szerint.

A felperes felülvizsgálati kérelmében vitatta az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállást, kifogásolta, hogy a tényállást nem kellő mélységben tárták fel, illetve azokból nem helytálló következtetést vontak le, vagyis a bizonyítékokat nem helyesen értékelték.

A felperes ezen érvelésével a Legfelsőbb Bíróság nem értett egyet. A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a perben eljáró bíróságok az ügy megalapozott eldöntéséhez szükséges mértékben a tényállást felderítették és a bizonyítékokat is helytállóan mérlegelték. A bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban csak rendkívül szűk körben van lehetőség, ha a bizonyítékok mérlegelésére iratellenesen, a logika alapvető szabályaival ellentétesen került sor, mely az adott tényállás mellett nem állapítható meg, figyelemmel az alább kifejtettekre is.

Az iratok alapján megállapítható, hogy a felperes a tehergépjármű megvételének konstrukciójával a szerződések aláírásakor tisztában volt, vagy tisztában kellett lennie. 2000. december 13-án készült el a finanszírozási kérelem, melyben szállítóként az V.r. alperes szerepelt, a 2000. december 19-i visszaigazolásban is szállítóként az V.r. alperes került feltüntetésre. A lízingszerződésen ugyan külön nem szerepel az V.r. alperes pecsétje, de azt az V.r. alperes ügyvezetője aláírta. Ezen iratok alapján egyértelműen megállapítható, a felperesnek tudnia kellett, hogy ki adja el a tehergépkocsit számára, vagyis, hogy nem a kft., hanem az V.r. alperes a szállító.

Ugyancsak nem felel meg a valóságnak, hogy a felperes nem tudott arról, ki fizeti ki a hátralékos lízingdíjat. Erre 2004. május 25-én adott meghatalmazást IX.r. alperesnek, felhatalmazta egyben a törzskönyv átvételére is. A lízingdíj kifizetése után a tulajdonjog bejegyzéséhez a IV.r. alperes kiadta a nyilatkozatot. 2004. június 3-án ennek alapján tudta a felperes a VIII.r. alperessel megkötni a szerződést.

A fent hivatkozott dokumentumokat a felperes aláírta. Minimálisan elvárható a felperestől, hogy a dokumentumokat elolvasás után írja alá, az általa aláírt dokumentumok nem ismerésére a felperes alappal nem hivatkozhat (Ptk.4.§ /4/ bekezdés).

A IV. és V.r. alperesek közötti szerződés a felperes szempontjából közömbös. Az V.r. alperes - bizonyítottnak a később kifejtendőkhöz megfelelően - a felperes utasításai szerint járt el a szerződés megkötésekor, a IV.r. alperes pedig a jogszabályi követelményeknek megfelelően pénzügyi fedezetet biztosított.

Az I.r. alperes bűnösségét, s egyben polgári jogi felelősségét megállapító büntető ítélet jelen ügyben „közbenső ítéletnek” nem tekinthető. A Pp.4.§-a azt tartalmazza, hogy a polgári bíróság nem állapíthatja meg, miszerint az elkövető nem követte el a bűncselekményt. A büntető ítéletből, a Pp. hivatkozott rendelkezéséből azonban nem következik, hogy a polgári peres bíróságnak a felperesnek az I.r. alperessel szembeni további, a büntető ítélet által el nem bírált polgári jogi igényét alaposnak kellene elfogadnia. A többi alperessel szembeni igényt pedig a büntető bírósági ítélet értelemszerűen nem bírálta el, így a polgári peres bíróságnak kellett alperesenként vizsgálnia az alperesek felelősségét.

- A) Az Opel gépkocsi vonatkozásában az elidegenítési és terhelési tilalom fennálltára a felperes alaptalanul hivatkozott. Az elidegenítési és terhelési tilalom a törzskönyvbe bejegyzésre nem került. Ezért jóhiszemű vevőnek a fentiekről tudomása nem lehetett. Ezért a jóhiszemű vevő tulajdonszerzésének a Ptk.114.§ /3/ bekezdése alapján nem lehetett akadálya. A tulajdonjogot felperes a törzskönyv szerint 2001. április 6-án meg is szerezte.
- B) A 2000. november 23-i szerződés megkötésekor valóban megbízással vegyes adásvételi szerződést kötöttek a felek, melynek adásvételre vonatkozó rendelkezését utóbb szóbeli megállapodással azért bontották fel, mivel a kft. nem tudta finanszírozni az ügyletet. Az adásvételi szerződést a felperes az V.r., illetve IV.r. alperessel kötötte meg, melyről a fent kifejtettek szerint a felperes vagy tudott, vagy tudomással kellett bírnia. A vételárra vonatkozó felperesi sérelem a jogerős büntető ítélet rendelkezése folytán reparálásra került.
- C) Mérlegelési jogukkal éltek a bíróságok, amikor nem a felperes, hanem K. L. tanúvallomását fogadták el a lízing ügyletre vonatkozó megállapodás tekintetében. Ezen mérlegelés helytállóságát a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint az okiratok és az egyéb perben keletkezett adatok is alátámasztják. A perbeli lízingszerződés a IV. és V.r. alperes

és a felperes között jött létre. A felperesnek nem a IV. és V. r. alperes közötti jogviszonyt kell vitatnia, nem annak felderítését kell szorgalmaznia, hanem a felperesnek személyesen kellett volna meggyőződnie arról, hogy milyen áru vonatkozásában köti meg a szerződést. Nem megalapozatlan és nem iratellenes a perben eljáró bíróságok azon egyező okfejtése, miszerint az V.r. alperesnek kifejezetten a perbeli tehergépkocsi megvételére adott utasítást a felperes, így a IV., V.r. alpereseknek nem volt vizsgálódási kötelezettsége tekintetben, hogy a felperes milyen műszaki adottságokkal rendelkező tehergépkocsit vásárol, a szerződés pedig a motor típusát (Euro I., vagy II.) nem tartalmazta.

A tehergépkocsi visszavásárlási értéke a felek jogvitáját tekintve közömbös. A visszavásárlási szerződés a szerződés megszűnésének időpontjára vetítve pontosan meghatározta a visszavásárlási árat. A vételi és visszavásárlási ár ettől függetlenül is eltérhet, figyelemmel a Ptk.374.§ /3/ bekezdésében szereplő diszpozitív szabályra. A visszavásárlási ár pedig megfelelt a visszavásárlási szerződésben írtaknak.

A szerződés megszűnése esetére a lízingszerződés tartalmazta az elszámolás szabályait. Eszerint a tehergépkocsit értékesíteni kell, le kell vonni belőle a szerződés megszűnésekor fennálló, addig ki nem fizetett lízingdíjakat, a kamatokat és az Áfát, és a maradvány, ha van a vevőnek jár, ha nincs a különbözetet a vevőnek kell megfizetnie. A felperes szempontjából tehát közömbös, hogy az alperesek egymással miként számoltak el. A IV.-V.r. alperesek a visszavásárlás jogával, illetve kötelezettségével nem voltak kötelesek élni, annak pedig nem volt akadálya, hogy a IV.r. alperes az V.r. alperest bízta meg az értékesítéssel.

A szerződés nem volt uzorás szerződés sem. A felperesnek számtalan lehetősége lett volna a gépkocsi vásárlás céljából más kereskedőt felkeresni, tudott a lízingelés feltételeiről és azt vállalta.

- D) Az Opel gépkocsi megvásárlásával kapcsolatos tényállást a bizonyítékok helytálló mérlegelésével állapították meg a perben eljáró bíróságok és helyezkedtek arra az álláspontra, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania, miszerint a személygépkocsit ingyen kapta a kft.-től. Megjegyzendő, hogy az Opelt érintő ügylet nem volt a vád tárgya, ebben a kérdésben ennek megfelelően a büntető bíróság tényállást nem állapított meg, ítéletet nem hozott. Nem indokolt és nem életszerű az a felperesi előadás, miszerint az I.r. alperes kölcsönt kért a felperestől, s ezért került sor a gépkocsi felperes általi megvásárlására, hitel felvételre.
- E) A Suzuki eladása önmagában közömbös, nem változtat a tehergépkocsi eladási árán, illetve annak vételárán. A vételárat az eladhatóság figyelembevételével alakították ki. Tényként állapítható meg az is, hogy felperestől volt a

VIII.r., illetve IX.r. alperesnek felhatalmazása arra, hogy a lízingdíjat a felperes helyett kifizesse. Ehhez képest közömbös, hogy a lízingdíjat kinek a pénzéből fizették ki. A VIII.-IX.r. alperes közreműködött a nehezen eladható tehergépkocsi értékesítésében, minderről tudott a felperes is, különben nem hivatkozott volna az eladásból származó haszon megosztására. Közömbös az is, hogy a D. házaspár által felvett kölcsön kinek lett átutalva.

D. E. tanúvallomása alapján nem állapítható meg, hogy felperes, illetve a VIII.-IX.r. alperes között megállapodás jött volna létre, a tehergépkocsi vételi és eladási ára közötti különbséget megosztása vonatkozásában. Ezért etekintetben a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében írtakat fogadta el. A megállapodás tartalmát illetően a tanú vallomása bizonytalan, egyéb adatok a bizonytalan tényállítását nem erősítik meg.

A jogerős ítéletben szereplő egyes pontokat érintő felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság az alábbiakra mutat rá.

Az 1.-2., 3. és 5. pontokkal összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy a lízingszerződés létrejött és az nem semmis, megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek. Felperes nem hivatkozhat a tájékoztatási kötelezettség elmulasztására, amikor ő maga a legcsekélyebb mértékben sem tett eleget annak az elvárásnak, hogy a szolgáltatás tárgyát megismerje. Figyelembe kellett venni azt is, amikor a felperes az általa megjelölt időpontban tudomást szerzett arról, hogy a tehergépkocsi nem megfelelő motorral rendelkezik, a teljesítést elfogadta, szavatossági jogával nem élt, a szerződést nem támadta meg, sőt tudomásul vette. Felperes 2 évig használta a tehergépkocsit, a visszaadásra a felmondásra került lízingszerződés miatt került sor. A felperes azt sem tudta bizonyítani és nem is életszerű hogy a kft. a felperes valamennyi autójának a szervizelését vállalta volna.

6) A perben eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy már megszűnt szerződéstől, figyelemmel a Ptk.319.§-ában foglaltakra elállni nem lehet.

7) Az I. és II.r. alperes felelőssége az 1997. évi Gt. 56.§-a alapján nem állapítható meg, mert ez mögöttes felelősség és a felperes a kft.-vel szemben igényt nem érvényesített (1/2007. PJE. határozat). A felperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a kft. felszámolásáról nem szerzett tudomást.

9) Helytállóan értelmezték a perben eljáró bíróságok az I.r. alperes büntető ügyben tett tanúvallomását, mely nem minősíthető a

III.r. alperes által tett, a kft. tartozásainak átvállalására tett nyilatkozatnak.

A 10.) pontban összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság utal az E. pontnál kifejtettekre.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp.275.§ /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Legfelsőbb Bíróság felperest kötelezte a Pp.270.§ /1/ bekezdése folytán megfelelően irányadó Pp.78.§ /1/ bekezdése alapján az I., II. és VII.r. alperesek perköltségének megfizetésére. A többi alperesnek a felülvizsgálati eljárásban megítélhető perköltsége nem merült fel.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes személyes költségmentességére tekintettel rendelkezett arról, hogy a felülvizsgálati illetéket az állam köteles viselni.

, 2009. január 12. napján.

Dr.Bodor Mária sk. a tanács elnöke, Dr.Vezekényi Ursula sk. előadó bíró, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk. bíró.